

บทสรุป

หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นใหม่ อันมีความสำคัญต่อให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็ก โดยที่หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กไม่ปรากฏการให้คำจำกัดหรือนิยามที่แน่นอนตายตัว ซึ่งจากการศึกษาของผู้เขียนพบว่าหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเกิดขึ้นครั้งแรกจากคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็กในระบบกฎหมาย Common law โดยคำพิพากษาของศาลในคดีดังกล่าวก็ไม่ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก” ไว้แต่อย่างใด จากนั้นเมื่อมีการนำหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กมาบัญญัติไว้ในตราสารระหว่างประเทศครั้งแรก ตามมาตรา 2 แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1959 ก็ไม่มีการให้คำจำกัดความของคำว่า “ผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก” ไว้แต่อย่างใด ต่อมาในการจัดทำอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 ได้มีการบัญญัติหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กไว้ในมาตรา 3(1) โดยไม่ปรากฏว่ามีกรให้คำนิยามของคำว่า “ผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก” ไว้แต่อย่างใด เนื่องจากคณะกรรมการยกร่างอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 มีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้รัฐภาคีสามารถตีความและนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ ภายในรัฐ ซึ่งในการที่อนุสัญญาฯ ไม่ได้กำหนดคำจำกัดความของผลประโยชน์สูงสุดของเด็กไว้จึงกลายมาเป็นประเด็นที่เป็นข้อถกเถียงถึงขอบเขตและมาตรฐานของสิ่งที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก

นอกจากนี้ตามบทบัญญัติมาตรา 3(1) แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 จะมีความแตกต่างจากมาตรา 2 แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1959 กล่าวคือ บทบัญญัติมาตรา 3(1) มีการระบุถ้อยคำให้มีความชัดเจนถึงผู้ที่จะต้องปฏิบัติตามหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก และมีการใช้ถ้อยคำที่สามารถตีความความได้กว้าง โดยให้ครอบคลุมในทุกการกระทำที่เกี่ยวข้องกับกับเด็กนั้น จะต้องคำนึงถึงหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก อีกทั้งในการพิจารณาหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนั้น ให้พิจารณาผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นลำดับแรก (a primary consideration) ซึ่งจะแตกต่างจากการพิจารณาผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 2 แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1959 ซึ่งจะพิจารณาผลประโยชน์สูงสุดของเด็กว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด (the paramount consideration) จากการศึกษานี้ของผู้เขียนตามบันทึกการยกร่างอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 การที่คณะกรรมการยกร่างฯ เห็นชอบให้พิจารณาหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก เนื่องจากหากพิจารณาว่าเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาลำดับแรกก็จะสามารถพิจารณาได้หลายสิ่งว่าอะไรคือสิ่งที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก แต่หากพิจารณาว่าผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดนั้น ก็จะมีสิ่งที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเพียง

ประการเดียว ซึ่งอาจจะถือไม่ได้ว่าเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่รัฐภาคีพึงจะนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้งตามมาตรา 3(1) มีสภาพบังคับและผลผูกพันในทางกฎหมายกับรัฐภาคี

หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 3(1) นี้ มีบทบาทในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กในทางระหว่างประเทศในหลาย ๆ กรณี โดยจะนำไปปรับใช้ร่วมกับบทบัญญัติที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กไม่ว่าจะเป็นมาตราที่เป็นหลักทั่วไปของอนุสัญญาฯ หรือมาตราที่เป็นบทบัญญัติที่ให้การคุ้มครองแก่เด็กเฉพาะกรณี นอกจากนี้พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กทั้งสองฉบับก็ได้มีการปรับใช้หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กในการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กอีกด้วย โดยจะปรากฏในส่วนอารัมภบทของพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญา ซึ่งในการปรับใช้หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 3 (1) ในทางระหว่างประเทศนั้น จะเป็นการปรับใช้ในฐานบทบัญญัติหนึ่งของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยจะมีขอบเขตการบังคับใช้ในดินแดนของรัฐภาคีและสามารถนำมาปรับใช้ได้กับทุก ๆ กรณีที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และมีกลไกในทางระหว่างประเทศในการบังคับใช้ให้เป็นไปตามหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกลไกการบังคับใช้นั้น มีทั้งกลไกของการมีผลบังคับใช้ของอนุสัญญาเอง หรือกลไกที่เป็นองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่การดำเนินการขององค์การระหว่างประเทศนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งรวมถึงองค์การระหว่างประเทศที่ไม่ใช่องค์การระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ระดับรัฐบาล (NGO) แต่ในการปรับใช้หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กในทางระหว่างประเทศยังมีประเด็นปัญหาในการบังคับใช้ เช่น ปัญหาในเรื่องของการตีความบทบัญญัติดังกล่าว มาตรฐานของผลประโยชน์สูงสุดของเด็กในทางระหว่างประเทศ ผู้ที่จะเป็นผู้กำหนดหรือตัดสินในทางระหว่างประเทศว่าสิ่งใดเป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กที่แท้จริง เป็นต้น

ในการปรับใช้มาตรา 3(1) ภายในรัฐนั้นก็มีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาเช่นกัน โดยเฉพาะการตีความบทบัญญัติมาตราดังกล่าวเช่นเดียวกับการบังคับใช้ในทางระหว่างประเทศ เนื่องจากรัฐภาคีจะต้องมีการนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ ภายในรัฐของตน เช่น ในเรื่องของวัฒนธรรม ประเพณี การศึกษา ค่านิยม ศาสนา และสภาวะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งในการตีความคำว่าผลประโยชน์สูงสุดของเด็กของแต่ละรัฐย่อมที่มีความแตกต่างกัน แต่ก็อาจจะมีส่วนที่คล้ายกันในความเห็นโดยรวม โดยรัฐภาคีจะกำหนดแนวทางหรือปัจจัยที่จะใช้ในการพิจารณาสิ่งที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กไว้ เพื่อที่องค์กรหรือหน่วยงานใดที่จะต้องมีการกระทำหรือการพิจารณาใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา แต่การกำหนดแนวทางหรือปัจจัยในการพิจารณานี้ก็ยังมีประเด็นปัญหา กล่าวคือ หากพิจารณาโดยรวมของแนวทางหรือปัจจัยที่กำหนดขึ้นมาของรัฐภาคีแล้วนั้น ย่อมที่จะถือได้ว่าเป็นผลประโยชน์สูงสุดของ

เด็ก แต่ก็เป็นจากเด็กที่เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ แต่หากเป็นเด็กแต่ละคนนั้นการพิจารณาข้อมที่จะมีความแตกต่างกันออกไปในส่วนของรายละเอียดแห่งข้อเท็จจริง โดยเฉพาะหากพิจารณาจากความ ต้องการและความปรารถนาของเด็กนั้นเป็นสำคัญ ฉะนั้นบางครั้งจึงอาจถือไม่ได้ว่าเป็นหลัก ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กอย่างแท้จริง

สำหรับการปรับใช้หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 3(1) ในประเทศไทยนั้น ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ๆ โดยการภาคยานุวัติ ซึ่งภายหลังจากที่ ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กฯ แล้ว หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตาม มาตรา 3(1) ก็ย่อมมีผูกพันให้ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามเช่นเดียวกับมาตราอื่น ๆ ของ อนุสัญญาฯ ซึ่งจากการศึกษาของผู้เขียนประกอบกับรายงานของประเทศไทยในการปฏิบัติตาม อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พบว่ากฎหมายของประเทศไทยมีเพียงพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ที่มีการบัญญัติถึงหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเอาไว้ ซึ่งการดำเนินการของประเทศไทย ทั้งมาตรการทางนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ แม้จะไม่มีกำหนดไว้อย่างชัดเจนให้ต้อง ปฏิบัติตามหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 3(1) ก็ตาม แต่หากพิจารณาจากผลที่ อาจเกิดขึ้นแก่เด็ก ก็สามารถที่จะอนุมานได้ว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก

ในการปรับใช้หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 3(1) ของประเทศไทยผู้เขียน เห็นว่ายังมีปัญหาหลายประการ เช่น การขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักผลประโยชน์สูงสุด ของเด็กของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเด็ก การพิจารณาผลประโยชน์สูงสุด ของเด็กที่ไม่เหมือนกัน ปัญหาการปรับใช้หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กในทางปฏิบัติ และการตั้ง ข้อสงวนแห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กฯ ของประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำให้การ คุ้มครองสิทธิของเด็กโดยหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กในประเทศไทยยังไม่สามารถที่จะให้ความ คุ้มครองสิทธิของเด็กได้ครอบคลุมแก่เด็กทุกกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาของผู้เขียนพบว่าการปรับใช้หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 3(1)แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 ในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กของรัฐภาคีแต่ละรัฐ มีหลักเกณฑ์การนำไปใช้ การพิจารณาถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก กลไกและมาตรการ การใช้บังคับที่คล้ายคลึงกัน แต่จะมีความแตกต่างกันในส่วนขององค์ประกอบของการพิจารณา ซึ่งในการปรับใช้หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 3(1) ในการให้ความคุ้มครองสิทธิของ

เด็กของประเทศไทยอันเป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กนั้น ประเทศไทยนำหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กมาใช้โดยการกำหนดปัจจัยในการพิจารณาผลประโยชน์สูงสุดของเด็กไว้ และการพิจารณาถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กของประเทศไทยนั้น พิจารณาว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสูงสุด (paramount consideration) จากการศึกษาของผู้เขียนพบว่าการปรับใช้หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 3(1)ของประเทศไทยดังกล่าว ยังไม่มีปรากฏมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ในการนำไปปรับใช้ที่ชัดเจน แม้จะมีการกำหนดแนวทางการพิจารณาสิ่งที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กโดยกำหนดไว้ในกฎกระทรวงก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาจากมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประกอบกับกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าแนวทางการดังกล่าวกำหนดไว้แต่เพียงกว้าง ๆ ให้การกระทำที่เกี่ยวข้องกับเด็กนั้น จะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับมาตรการทางนิติบัญญัติของรัฐภาคีบางประเทศที่แนวทางการพิจารณาผลประโยชน์สูงสุดของเด็กที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย เช่น ประเทศออสเตรเลีย หรือประเทศแคนาดา ที่ผู้เขียนได้ยกเป็นกรณีศึกษาแล้ว พบว่ามาตรการทางนิติบัญญัติของรัฐภาคีดังกล่าว ได้บัญญัติปัจจัยในการพิจารณาผลประโยชน์สูงสุดของเด็กไว้ในพระราชบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็ก อีกทั้งการพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือไม่นั้น จะกำหนดให้ศาลเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาประกอบกับปัจจัยที่ได้มีการกำหนดไว้ ในกรณีดังกล่าวผู้เขียนเห็นว่าข้อกำหนดปัจจัยในการพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กของประเทศไทย โดยกำหนดไว้ในกฎกระทรวงนั้น ถือว่าเป็นข้อดีประการหนึ่ง เนื่องจากจะสามารถปรับแก้ได้ง่ายกว่าการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็ก ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการและขั้นตอนของการแก้ไข และในกรณีที่ประเทศไทยนั้นกำหนดกว้าง ๆ แต่เพียงให้การกระทำที่เกี่ยวข้องกับเด็กนั้น จะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญนั้น ผู้เขียนเห็นว่าการพิจารณาว่าสิ่งใดที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนั้น จำเป็นที่ต้องมีองค์กรหรือบุคคลที่มีหน้าที่ในการชี้ขาดว่าสิ่งนั้นเป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การที่ประเทศไทยกำหนดไว้กว้าง ๆ โดยไม่ได้มีกำหนดว่าองค์กรหรือผู้ใดทำหน้าที่ชี้ขาดสิ่งที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กแล้วนั้น ก็จะทำให้หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการเกี่ยวข้องกับเด็กสามารถกำหนดบรรทัดฐานการพิจารณาสิ่งที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็กได้โดยตนเอง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดมีบรรทัดฐานที่แตกต่างกันออกไปตามแต่การพิจารณาขององค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ

ในส่วนของมาตรการทางบริหารในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเด็กนั้น ผู้เขียนเห็นว่าการกำหนดมาตรการหลากหลายที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับเด็ก เช่น นโยบายทางด้าน

การศึกษา นโยบายทางด้านการสาธารณสุข เป็นต้น แต่ในปฏิบัตินั้น ผู้เขียนเห็นว่านโยบายดังกล่าวเอื้อให้แก่เด็กบางกลุ่มเท่านั้น โดยเด็กบางกลุ่มยังขาดการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ จากนโยบายของรัฐบาล เช่น เด็กเร่ร่อน เด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ห่างไกล หรือเด็กที่ไร้สัญชาติ เป็นต้น โดยมาตรการทางบริหารนั้น รัฐบาลจึงควรมีมาตรการในการนโยบายที่เกี่ยวกับเด็กดังกล่าว ให้เด็กได้รับสวัสดิการต่าง ๆ จากรัฐได้อย่างทั่วถึง

นอกจากนี้จากการศึกษาของผู้เขียนในเรื่องกลไกในการคุ้มครองสิทธิเด็กในประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับกลไกการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กในรัฐภาคีที่ผู้เขียนได้ยกมาเป็นกรณีศึกษานั้น ผู้เขียนเห็นว่ากลไกที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กของประเทศไทยในภาพรวมนั้นเป็นตามกลไกการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กที่อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กได้วางหลักไว้ กล่าวคือ มีการนำเสนอรายงานการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับเด็กต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็ก รวมถึงมีการตรวจสอบโดยองค์การระหว่างประเทศทั้งทบวงการชำนาญพิเศษ องค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐ และองค์การระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ระดับรัฐ แต่ในส่วนของรายละเอียดและแนวทางการปฏิบัตินั้น ผู้เขียนเห็นว่าในการเสนอรายงานการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กของประเทศไทยต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กนั้น ประเทศไทยยังมีการเสนอรายงานต่อคณะกรรมการฯ ที่ล่าช้ากว่ากำหนดเป็นระยะเวลาที่นาน ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุเนื่องจากประเทศไทยยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องของสิทธิเด็กค่อนข้างจะน้อย จึงเป็นเหตุให้ข้อมูลของรายงานนั้น ไม่เป็นไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ทำให้คณะกรรมการฯ และองค์การระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่ในการพิจารณารายงานดังกล่าว ไม่สามารถที่จะทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับเด็กในประเทศไทย จึงไม่สามารถที่จะให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะต่อประเทศไทยได้ อีกทั้งรายงานที่นำเสนอต่อคณะกรรมการฯ ในส่วนของหัวข้อมาตรา 3 หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนั้น ผู้เขียนเห็นว่า บางข้อมูลที่ได้มีการนำเสนอนั้น อาจจะเป็นข้อมูลที่ได้จากเด็กในบางกลุ่มเท่านั้น เช่น เด็กที่อยู่ในเมืองใหญ่ เป็นต้น จึงอาจทำให้ข้อมูลขาดความชัดเจน อีกทั้งในการรายงานการดำเนินการของประเทศไทย ในเรื่องของผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก หัวข้อของการนำมาเป็นผลกสูตรการอบรมผู้ทำงานด้านเด็กนั้น ผู้เขียนเห็นว่า การเผยแพร่ความรู้เรื่องของหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก ยังขาดการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้ทำงานด้านเด็กอย่างจริงจัง ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาของเรื่องของงบประมาณ หรือการให้ความสำคัญแก่หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กในการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กในประเทศไทย

สำหรับกลไกการบังคับให้เป็นตามหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กตามมาตรา 3(1) ของประเทศไทยนั้น จากการศึกษาค้นคว้าของผู้เขียนพบว่ากลไกในการตรวจสอบของรัฐภาคีในบางประเทศ

ได้มีการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ในการคุ้มครองเด็กและสิทธิของเด็กในทุก ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งเรียกว่า “ผู้ตรวจการสำหรับเด็ก” (ombudsman for children) โดยหน้าที่ของผู้ตรวจการสำหรับเด็กนั้นจะเป็นไปตามกรอบที่กฎหมายกำหนด จากการศึกษาของผู้เขียนพบว่า ในประเทศไทยเคยมีแนวคิดในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติผู้ตรวจการเด็ก พ.ศ. ... ขึ้นมา เมื่อปี พ.ศ. 2540 แต่ปัจจุบันยังไม่ได้มีการพิจารณา ผู้เขียนเห็นว่าการจัดตั้งผู้ตรวจการสำหรับเด็กนั้น จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการให้ความคุ้มครองเด็กและสิทธิเด็ก ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันองค์กรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กในประเทศไทยนั้น มีหลากหลายและมีหลายองค์กร ซึ่งแต่ละองค์กรก็จะทำหน้าที่เฉพาะ อีกทั้งในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กนั้น ถือเป็นหน้าที่ประการหนึ่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอีกด้วย แต่หากมีการจัดตั้งผู้ตรวจการสำหรับเด็กขึ้นแล้ว ผู้ตรวจการสำหรับเด็กก็จะทำหน้าที่ดูแลในทุก ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็ก อีกทั้งอาจจะกำหนดให้มีหน้าที่ดูแลและประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ที่ดำเนินการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็ก เพื่อให้การคุ้มครองเด็กไม่เกิดความทับซ้อน

จากการศึกษาการคุ้มครองสิทธิเด็กโดยหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก ตามมาตรา 3(1) แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กฯ ในประเทศไทยนั้น ผู้เขียนขอเสนอข้อเสนอดังต่อไปนี้

1. ประเทศไทยควรมีการเผยแพร่ความรู้และจัดอบรมเกี่ยวกับเรื่องของหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กแก่เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

2. ควรมีการกำหนดให้องค์กรหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ชี้ขาดเรื่องของสิ่งที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก

3. มาตรการในทางบริหารเพื่อให้เป็นไปตามหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนั้น ในการดำเนินนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเด็กนั้น รัฐบาลควรมีมาตรการที่จะเป็นการรับประกันว่าเด็กพึงจะได้รับสวัสดิการจากรัฐโดยทั่วถึง

4. การเสนอรายงานการดำเนินงานของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเด็กต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กนั้น ควรที่จะมีการนำเสนอรายงานภายในกำหนดระยะเวลา อีกทั้งข้อมูลที่น่าเสนอในรายงานนั้นควรที่จะเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และเป็นข้อมูลที่ตรงกับสถานการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุด

5. ควรมีการจัดตั้ง “ผู้ตรวจการสำหรับเด็ก” ขึ้นในประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่ในการคุ้มครองเด็กและสิทธิเด็ก